

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

XV.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

Nullus meretur, nisi in hac vita. Henricus Gorichem, Lombardi interpretes, hæc breviter ita exponit: *Sententia Magistri stat in tribus propositionibus, quarum prima est hæc: Mala voluntas damnatorum, prout existit extra merendi statum, est pœna & non culpa nec peccatum.* Hanc Magister insinuans, querit primo: *utrum verum sit, quod dicit Augustinus, quod in malis & damnatis non est facultas peccandi, cum tamen continue habeant malam voluntatem?* Et respondet secundum quosdam, quod illa mala voluntas non est peccatum, sed pœna. Secundum alios verò, est culpa, sed per eam nihil demerentur, quod non sunt in statu demerendi. Magister autem primam opinionem approbat, scilicet, quod talis voluntas sit pœna: quod, sicut cedit bonis ad gloriam, quod non possunt habere malam voluntatem, ita malis in pœnam, quod non possunt habere bonam voluntatem.

XIV. Vixit Petrus Lombardus seculo post natum Christum duodecimo, Parisiensem Episcopatum adeptus, connivente Philippo, ejusdem Ecclesie Decano, Fratre Regis Francorum, qui, ut dicunt, electionem suam concessit eidem; ita supplementum Chronici Sigberti Gemblacensis, ad ann. M C LX. Cujus sententiæ ab eo tempore in Christianorum Scholis, præter articulos XXVI, in quibus Magister à Scholasticis Doctoribus rejici solet, seu, ut illi loquuntur, *communiter non tenetur*, velut oracula quædam publicè tradebantur, & in sequenti tempore, etsi scisis in sectas, è quibus eminent Thomistæ & Scotistæ, Suareziani & Vasquetiani, ejus affectis, magnâ & incredibilem Commentariorum mole, in quibus denique ipsi Pontificii, Melchior Canus, Dominicus Soto, Alphonsus Salmeron, aliique methodum & dicendi artem, tantæ confusionis & obscuritatis pertæsi desiderarunt, exponebantur. Nos unius tantum alteriusque, qui nunc nobis ad manus est, sententiam audiemus.

XV. Igitur Eustachius Bonaventura, Alexandri Aensis, primi in Magistrum Commentatoris, discipulus, qui obiit idus Julii, Ann. M CC LXXIV. Eccl. Rom. Cardinalis & Ordinis Minorum Generalis, *cujus doctrinâ mirificè delectatum esse Clementem IV. P. P. Platina refert, & quem Johannes Gerson, Cancellarius Parisiensis, recensente in præfixâ operi commendatione Jacobo Wimphelingo, Sletstateni Theologiæ Doctore, singulariter inter omnes Doctores Catholicos, (pace omnium salvâ) idoneum & securissimum ad illuminandum intellectum & ad inflammandum affectum, judicat; Magistri quæ-*

tionem, an scilicet mali in inferno peccaturi sint, in tres secat partes: *Primo*, inquit, *quæritur*, utrum damnati velint se peccasse? *Secundo*, utrum voluntate deliberativâ damnati malint non esse, quam esse se? *Tertio*, utrum damnati mallent omnes esse damnatos, quam quosdam beatos? Ad primam autem quæstionem, quæ propriè hujus est loci, ita respondet: *Dicendum*, quod mala voluntas dicitur dupliciter, ut actus & habitus. Dico ergo, quod timor servilis damnatis non aufert habitum voluntatis, sed aufert actum. Iste enim non vult luxuriari, quia timet puniri de ipsâ voluntate. Tamen habitum non aufert: quod patet, quia si separaretur impunitas, vellet utique luxuriari. Sic intelligendum est in damnatis, quod dolor pœnalis aufert ab ipsorum voluntate actum volendi peccare, quod revera damnati non appetunt luxuriari nec dominari propter pœnas, quas ex illis actibus sentiunt se incurrisse. Habent tamen habitum voluntatis male, per quam appetent peccare, si non crederent se puniri. Si ergo quæras, utrum damnati nolint peccasse, dico, quod nolunt non propter hoc, quod peccatum eis displiceat, quasi injustum, sed quod eis displicet pœna justa. Et idèd malam habent voluntatem, hoc volendo. Et idèd adhuc vivit in eis voluntas peccandi, licet dolore pœnarum impediatur, ne exeat in actum suum. Vides hic clarissimè expositam esse Augustini sententiam & cum libro de Fide ad Petrum Diaconum conciliatam, quam conciliationem luculentioribus verbis innuimus, supra, §. IV.

XVI. Albertus Magnus, ordinis Prædicatorum, qui teste Platinâ, sub Urbano IV. tantæ modestiæ fuerat, adeoque lectionum appetentissimus, ut Ratisbonensem Episcopatum abnuerit, quem tumultu & armis gubernari interdum opus erat, ut nunc etiam apud Germanos mos est: quæstionem Sententiarum in terminis tractat, negatque, damnatos, quibus & dæmones accenset, peccaturos esse. Cujus argumenta in utramque partem adducta suo loco expendemus.

XVII. Progrediamur nunc ad duarum in Scholâ familiarum Principes, Thomam & Scotum, quorum ille Bonaventuræ discipulus, & Alberti M. discipulus, spreitis, quæ ei offerebantur, dignitatibus, cum è Comitibus Apuliæ duxisset originem, totum se studiis dedit, cathedramque Parisiensem & Coloniensem primarias exornavit, à Johanne XXIII. P. quinquagesimo, postquam è vivis excesserat, anno inter Sanctos relatus; de quo Angelico Doctore, (is enim ob ingenii acumen ei apud suos titulus est) sic judicat Franc.

Bar-